

ชื่อรายงานการค้นคว้าอิสระ: การพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ:
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชื่อผู้ทำรายงานการค้นคว้าอิสระ: นางมยุรี ทิพย์สิงห์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรนาท ขมณะระวงศ์)
.....กรรมการ
(อาจารย์วีระศักดิ์ จารุชัยนิวัฒน์)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาที่ศึกษาระบบการบริหารงบประมาณแผ่นดิน โดยใช้มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นกรณีศึกษา มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 2) หาแนวทางพัฒนาระบบบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร หัวหน้าสำนักงานคณบดี หัวหน้างานคลังและพัสดุ หัวหน้าหน่วยการเงินบัญชีและงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานกองคลังที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มหน่วยงาน 6 หน่วยงาน คือ หน่วยงานขนาดใหญ่ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ หน่วยงานขนาดกลาง ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ หน่วยงานขนาดเล็ก ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ แต่ละหน่วยงานจะศึกษาจากรองคณบดีฝ่ายบริหาร หัวหน้าสำนักงานคณบดี ผู้ปฏิบัติงานคลังและพัสดุ รวมหน่วยงานละ 3 คน และหน่วยงานจากกองคลัง 5 คน รวม 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ เอกสารทางราชการ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและวิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตาราง และค่าให้สัมภาษณ์ประกอบการพรรณนาบรรยายความเพื่อชี้ประเด็นที่สำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.1 จากการศึกษาโครงสร้างการบริหารงบประมาณ พบว่า โครงสร้างการบริหารเป็นการบริหารตามสายบังคับบัญชาของระบบราชการเป็นลำดับชั้น มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งโครงสร้างที่เป็นอยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเกลี้ยกำลัคนไปใช้ตามภาระงานที่มี กำลัคนที่มีอยู่ไม่สามารถช่วยงานข้ามสายงานกันได้ ทำให้งานล่าช้าในบางช่วงเวลา

1.2 จากการศึกษากระบวนการบริหารงบประมาณ พบว่า กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่คณะใช้เวลาโดยเฉลี่ย 22.30 วัน และการเบิกจ่ายงบประมาณที่กองคลังใช้เวลาโดยเฉลี่ย 26.14 วัน รวมทั้งกระบวนการเฉลี่ย 48.44 วัน ซึ่งเป็นเวลาที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีงานบางขั้นตอนซ้ำซ้อนกัน

1.3 จากการศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรในการบริหารงบประมาณพบว่า ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนไม่มีคุณภาพ และระบบการบริหารงานไม่สามารถเอาผิดหรือคัดคนออกจากรางานได้ จึงทำให้งานโดยรวมล่าช้า และบุคลากรที่มีคุณภาพเกิดความท้อแท้

2. แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างการบริหารงบประมาณที่มีขนาดเล็กจะทำให้เกิดความคล่องตัวได้มากกว่า การวิเคราะห์ภาระงานใหม่จะช่วยให้ลดความซ้ำซ้อนของงานลงได้ รวมทั้งการจัดโครงสร้างที่สามารถเกลี้ยกำลัคนให้เหลื่อมไหลและสับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ จะช่วยทำให้ลดระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณลงได้มาก ดังนั้นแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงบประมาณจึงควรใช้โครงสร้างทางการบริหารขนาดเล็ก ลดขั้นตอนและสามารถเกลี้ยกำลัคนได้

INDEPENDENT STUDY TITLE : DEVELOPMENT OF BUDGET EXECUTION SYSTEM :
A CASE STUDY OF KHON KAEN UNIVERSITY

AUTHOR : MRS. MAYUREE TIPSING

INDEPENDENT STUDY ADVISORY COMMITTEE :

.....S. K.....Chairman
(Associate Professor Dr. Suranart Khamanarong)

.....Weerasak Jaruchai.....Member
(Mr. Weerasak Jaruchainiwat)

ABSTRACT

This descriptive study was on the government budget execution system using Khon Kaen University as a case study. Its purposes were (1) to study current conditions and problems of Khon Kaen University's budget execution system, and (2) to determine ways to develop this budget execution system. The population for this study consisted of officials working at Khon Kaen University holding positions as deputy deans for administrative affairs, the faculty secretary, heads of finance and supplies sections, heads of account and budget divisions and related finance officials responsible for the budget transactions. The 23 samples were randomly selected from large-size organizations represented by the Faculties of Science and Engineering; medium-size organizations represented by the Faculties of Nursing and Education; and small-size organizations represented by the Faculties of Management Science and Public Health. Three officials selected from each of these faculties included the deputy dean for administrative affairs, the faculty secretary, and one official from the finance and supplies sections. Five other officials were from the finance division of the university. A detailed analysis of the official documents and in-depth interviews were used to collect the data. Content analysis was used to analyze the data.

The findings were as follows:

1. Concerning the current conditions and problems of Khon Kaen University's budget execution system, it was found that

1.1 The budget execution organization structure used was a hierarchical system with specific designated responsibilities. This existing structure has become the barrier in shifting manpower to work across their line of responsibilities, thus delaying the work at some periods.

1.2 The total time spent in executing the budget, on the average, is 48.44 days (22.30 days at the faculties and 26.14 days at the Finance Division).

1.3 Some personnel involved with the budget execution were found to be unqualified. They could not be penalized for wrong doing. This helped explain the work delay. Good personnel are discouraged.

2. Concerning ways to develop Khon Kaen University's budget execution system, it was found that the small-size budget execution organizational structure could promote flexibility. Work analysis which would lessen the duplication of work, and organizational structure reform which would allow the personnel to do more than one specific job, could reduce greatly the budget transaction time. Therefore, it was suggested that the effective budget execution system should use the small-size execution organizational structure. Lines of command should be shortened. It should be more flexible to be able to shift manpower for any job needed.